SZEPESVÁR ÉS KÖRNYÉKE.

Több a szöveg közé nyomtatott ábrával.

Ára 40 fillér.

A zárjelben levő idézések dr. Posewitz «A Magas Tátra és a szepesi Középhegység» című útikönyvére vonatkoznak.

Kapható **Maurer Adolfnál Kassán** és minden könyvkereskedésben. **Ára 4 korona.**

MAGYAR KIRÁLYI TISZA ISTVÁN-TUDOMÁNYEGYETEM KÖNYVTÁRA
DEBRECEN

Szepes-vár és környéke.

Szepes-vár és környéke a turistának többféle nevezetességet nyujt. A szepesi székesegyház a legérdekesebb templomok egyike, Szepes-vár számos *történeti emléket kelt fel*, a Branyiszko-hegylánez pedig szép kilátó pontokkal dicsekedhetik. A kirándulást esetleg Lőcse megtekintésével lehet összekötni.

Szepes várhoz lehet jutni Lőcséről és Szepes-Olasziból.

a) **Lőcséről Szepesváraljára és Szepes-várra** 15·2 km. 1—1¼ óra kocsin 6 K (p. 314).

b) **Szepes-Olasziból** (7·18 km. az országút mentén).

Szepes-Olaszi vasuti állomástól szárnyvonal visz Szepes-Váraljára (9·3 km.). *Wellbach* (hajdani XXIV szepesi város, jelenleg tót falu, gróf Csáky Zeno nyári tartózkodási helye) állomását elhagyva, szűk völgyben tovább haladunk, mig balfelől magaslaton a *szepesi káptalan* mutatkozik; csakhamar jobbfelől kopár hegy tetején feltünik az impozáns Szepesvár és végül a kettő között a völgyben elterülő Szepes-Váralja városkát látjuk. Megtekintjük a székesegyházat és Szepesvárt.

Szepes-Váralja 431 m.

Az állomáshoz nehány lépésnyire levő uj «Szálloda a vasuthoz» (4 szobával) turistáknak ajánlható. A város legrégibb része az Alsóvár-utcza, melyben a váruraság jobbágyai laktak. Utóbb szepesi szászok telepedtek ott le, miáltal a helység várossá nagyobbodott. A főtéren

Mária-szobor áll, melyet Lubomirsky T. lengyel helytartó állittatott. A városháza bejárata fölött kőbe vésett felirás látható. A városban több templom s az Irgalmas barátok zárdája van, melyet Lubomirsky St. T. 1650-ben alapitott és mely ezen rend legrégibb zárdája Magyarországon.

Szepeshely.

A *szepesi káptalant* (Szepeshely) az állomástól 15—20 percz alatt érjük el. A városi főtérről szűk utcza vezet fel. Csakhamar látjuk a káptalan épületeit, valamint körfalát, melyen át az alsó kapun belépünk. Szűk utczán haladunk, melynek felső vége kis térré tágul. Az utczában két oldalt vannak a kanonokok lakóházai. A tér közepét a székesegyház s a Zápolya-kápolna foglalja el. Jobbról áll a sárgára festett torony, napórával és mellette a püspöki rezidentia, szép parkkal. Balra látható a papnövelde épülete (egykoron a jezsuiták residentiája), most theologiai tanintézet s legrégibb hazai tanitóképezde, előtte szent szobor, mellette a helyenkint még most is pártázattal ellátott körfal. A tér nyugati végén van a kis kapu gyalogosok részére; kétoldalt siremlékek és egy sirbolt. Az Óratorony mellett lakik az egyházfi, kitől a székesegyház kulcsa kérendő.

Az 1189-ben alapitott szepesi prépostságból keletkezett 1776-ban a szepesi püspökség. A káptalan a századok folyamán sok viszontagságon ment keresztül. Először a mongolok 1241—1243 teljesen elpusztitották; majd II. László király kunjai fosztották ki a káptalant és a templomot 1288. Ugyanazt tették a husziták 1433- és 1437-ben, kik a levéltárt is nagy részt elpusztitották. A XVI. és XVII. században, a Zápolya és Ferdinánd közti belviszályok és a vallási villongások alatt a káptalant ismételten fosztogatták. Nyugalmasabb idők csak akkor következtek be, midőn 1638-ban Szepes-vár a Csáky-család birtokába jutott. Nagy értékü a Szepesi káptalan levéltára, mely 4000 régi okiratot, köztük 50-et az Árpádok korából (a legrégibb 1255-ből) tartalmaz.

A szepesi székesegyház.

A *szepesi székesegyház* Magyarország egyik legnevezetesebb középkori műemléke. Architekturája az átmeneti román, gót és részben a renaissance stilust mutatja. A művészies siremlékek, gót szárnyas oltárok,

Szepesi székesegyház.

számos faragványok, falfestmények s az oltárszárnyak festései finom műérzékre vallanak.

Történelem. A szepesi székesegyház keletkezésének ideje ismeretlen. Egyik nézet szerint a bevándorolt szászok 1141-ben már itt találták a Szent Márton templomot; más adatok azt tartják, hogy III. Béla alatt (1172—1196) épült. Eredetileg alkalmasint fatemplom volt s a mongolok által való elpusztítás után 1241-ben ujra épitették. A XV. században tetemesen bővitették s a Zápolya-kápolnával befejeződött az épités.

A templom eredetileg három ivhajtásu bazilika volt s a XII.—XV. századok építészeti stilusait mutatja fel. Legrégibb része, késő román stilusban, a nyugati, a két toronynyal. Ugyanabból az időből származnak a toronyablakok és a kerekives párkányok. A főkapuzat fölött lévő ivhajtásos ablakot s a hegyes toronyfedeleket később építették. A régi templom más maradványa az északi fal egy része egy mellékbejárattal. A régi templom kibővitése a XV. században a mellékhajók keleti részének kiszélesbítéséből és emeléséből állt. Itt a gót stilus jelentkezik. 1498-ban a Zápolya-kápolnát, egyhajójú fogadalmi kápolnát, Zápolya István a templom déli oldalához hozzáépittette. Ez a gót stilus virágkorára vall.

A templom belseje. Az északi oldalon belépve, szemben látjuk a Zápolya-kápolnát; jobbra a régi templomot, balra a főoltárt az új sanctuáriumban. A bejárat fölött hires freskokép van, melyet 1317-ben az ó-olasz Siena-iskola egyik mestere festett és melyet a jelen század ötvenes éveiben, az elborító meszelési réteget eltávolitva, restauráltak.

A festmény tárgya: Pompás terem közepében trónuson ül Szüz Mária a gyermek Jézussal. Jobbján térdel Tamás esztergomi érsek, a koronát nyujtva; mögötte Henrik prépost (a ki a képet festtette) kezében az ország almájával. Balról térdel Robert Károly király, a koronát átvéve; mögötte áll Frank, Szepes-vár parancsnoka.

A kép festetésének inditó okául szolgált Robert Károly király diadala s a szepesiek hősiessége a rozgonyi csatában 1312.

Az északi falon látható Hetesi Pethe Márton prépost magas domborművü siremléke († 1605) vörös márványból; mellette a sarokban a szent három király oltára (predellája és szárnyas középszekrénye gót, ép ugy mint uj oromzata, és Szt. Mihály kis oltára, egyike a legszebb oltároknak (predellája fölött az oltárszekrény helyett Szt. Mihályt ábrázoló festmény). Mindkét oltárt már 1478-ban emlitik.

A gótstilü *főoltár* 3·60 m. magas. A középrész szobrai: Szüz Mária és jobbról-balról Szt. Márton és

A szepesi székesegyház alaprajza.

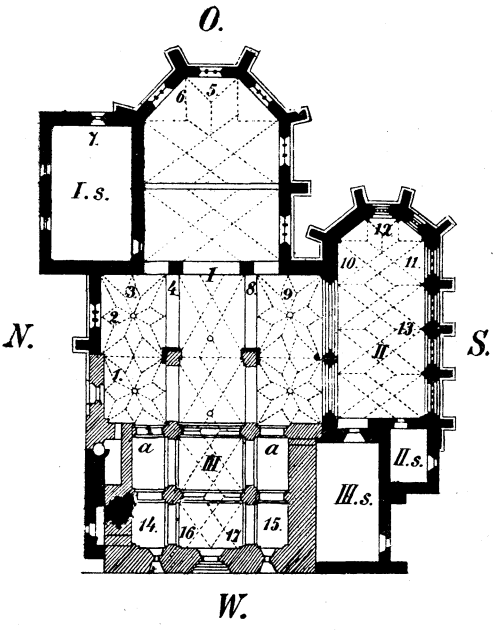

1 : 2500

▨ Régi templom
■ Későbbi hozzáépitések.

I. Az uj templom.
I. s. Sekrestye.

1. Freskokép.
2. Pethe Márton siremléke.
3. A szent három király oltára.
4. Mihály arkangyal oltára.
5. Főoltár (Szent Márton).
6. Váralyi Szaniszló siremléke.
7. Szent András oltára.
8. Szószék.
9. A haldokló Mária oltára.

II. A Zápolya-kápolna.
II. s. Sekrestye.

10. Zápolya Imre siremléke.
11. Zápolya István siremléke.
12. Főoltár.
13. A fájdalmas anya oltára.

III. Régi templom.
III. s. Szekrestye.

aa. Gyóntatószékek.
14. Szentháromság oltára.
15. Keresztoltár.
16. Sigray siremléke.
17. Balogh siremléke.

szt. Miklós; a szárnyakon a 12 apostol; oromzata Szintén gót stilusban van tartva.

Az Apsis falában, a szentélyben van Váralyi Szaniszló prépostnak († 1548) homokkőből készült siremléke. A XV. századból származó gótstilü kanonokszékek a szentélyben gazdag diszítésüek. Az előttök levő padok számos domborművü faragványnyal renaissancestilüek. A régi szőnyegek a gyapotszövés remekei. A sekrestyében, mely 1706-ban épült, különféle czimereket és gyász-lobogót őriznek.

A szószék uj és gótstilü; a haldokló Mária gót szárnyas oltára egyike a legrégibb oltároknak.

A **Zápolya-kápolnát** (Capella corporis Christi) 1493-ban a legtisztább gót stilusban Zápolya István építtette, 1873-ban pedig Samassa püspök restauráltatta. A kápolnának müvészies üvegfestésü hat ablaka van; gót főoltára a székegyházban az egyedüli, mely minden részében gótstilü; a másikat gót stilban 1874-ben Storna szobrászunk készítette. Van a kápolnának külön sekrestyéje, kórusa és orgonája. A külfalon a renoválásokra vonatkozó felirások láthatók. A keresztelő medencze igen szép.

Nevezetes *Zápolya Imre siremléke.*

A nádor pánczélos alakja (1·57 m. magas) vörös márványból van faragva. Jobbjában zászlót, baljában a kard markolatját fogva, fekvő oroszlánon áll. Négy angyal veszi körül, ketteje czimerét tartja, ketteje pedig feje körül lebeg. A latin felirás magyar fordításban következőleg hangzik: «Itt nyugszik a hires és kitünő Imre úr, a Szepesség örökös grófja s az ország nádora, ki 1487-ben hunyt el.»

Ezzel szemben van *Zápolya István hasonló siremléke.*

A régi templomban (az orgona alatt) látható a bejáratnál két oldalt két szepesi prépostnak: Balogh N. (1683—1689) és Sigray J. (1698—1718) vörös homok-

kőből készült siremléke; a két gyóntatószék rococco stilusban; és két oldalt két oltár; a keresztoltár, gót szárnyas oltár renaissance stilusban renoválva (már 1478-ban emlitve) és a Szentháromság oltára 1654-ből.

1888—1890 a templomot ujonnan festették; a padlót keramitlemezekkel födték és a szentély ablakait üvegfestéssel látták el.

Szepesvár 643 m.

Szepesvár a Szepesség legnagyobb vára, e megye történetében kiváló szerepet játszott. Jelenleg, sajnos, teljesen rom.

A vár, három oldalt meredeken leeső kopár és sziklás dombon épült, s az alsó, középső és fellegvárból áll; öt udvara közül a legalsó, az előudvar, a legnagyobb.

Az ösvény a «Vasuthoz» czimzett szálloda közeléből a kopár várdombra, a romhoz felvisz fél óra alatt.

Az alsó felvonó kapun át a két bástya által megerősitett tágas alsó udvarra lépünk, melynek gyepes talaját utóbb kincsásók felturták. Előttünk van az alsó vár déli fala a második várkapuval. Ettől jobbra, sarkon tul, a részint még fenmaradt lőrésfolyosóhoz jutunk. A balfelőli (északi) várfalban kis ajtó van. Ugyanazon oldalon odább az istállók falmaradványait látjuk.

A messziről látható második kapun át az *alsó várba* s a második udvarba jutunk. Előttünk, magasan fent a sziklafalon emelkedik a középső vár, a kapu toronynyal. A kaputól két oldalt lakosztályok falmaradványai vannak. A második udvar balfelőli (északi) része fallal van elzárva, a melyen kis kapun át a várfal által határolt két nagy helyiséghez jutunk. (Abrak- és gabonaraktárak.) Ezek mellett emelkedik a függőleges sziklafal s a felső sarokban magas torony, a *Mentsvár* vagy őrtorony.

A második udvar jobbfelőli (keleti) sarkán elég jól

fenmaradt négyszegletes kaputornyon át, melynek keleti fala puskagolyók nyomait mutatja (állitólag az utolsó, 1710-iki ostromlásból eredők), a kis *harmadik* vagy *külső udvarba* jutunk, melynek fala részben még lőrésekkel van ellátva.

Ezen elővédet a meredek sziklafalig huzódó árok veszi körül, melynek külső oldalán még tizenegy kerek

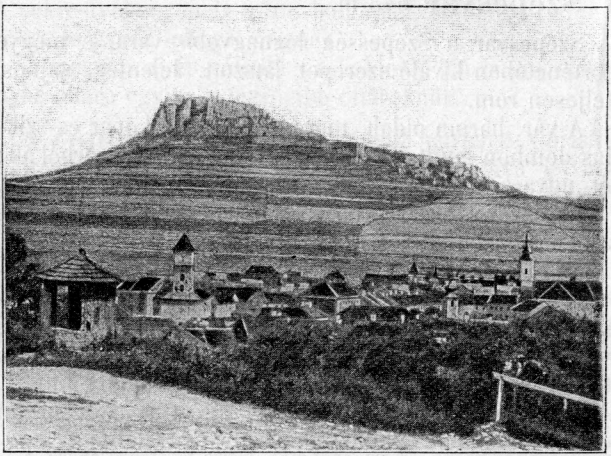

Szepes-vár.

pillér, további megerősités maradványai láthatók. Innen a *felső kapun* vonóhidon át a szabadba lehetett jutni.

A második udvarba visszatérve, a részint sziklában kivájt meredek uton a *középső várba* érünk. Jobbról kis elővéd maradványai mellett, kaputornyon át a keskeny negyedik udvarba lépünk, hol a fal mellett a várnagy lakosztálya volt; alsó boltozata még jó karban van s esetleg rossz idő ellen oltalmat nyujt. Odább kerek

nagy mélyedést látunk (állitólag ló-malom) s ettől szemben a sziklatalba vájt ürt (állitólag börtön).

A felső várba felhágva, jobbról ujabb elővédnek romjait látjuk s az utolsó kaputornyon át a felső udvarra s a *fellegvárba* jutunk. A hosszukás udvar két oldalán voltak a lakosztályok, melyek keleti homlokzata a Branyiszkó-hegylánczra való szép kilátással a XVII. századból származik, midőn a vár már a Csákyak tulajdona volt. Az udvar közepén emelkedik a 19 m. magas, tömör *vártorony*, a gótstilü *kápolna*, s a kettő közt látható a kőbe vájt vizfogó. Az utóbbi mögött láthatók az *oszlopos csarnok* maradványai, a mely a nyugati lakosztályok mellett elhuzódott. Ezek északi végén emelkedik a mostan hozzáférhetetlen *Mentsvár* vagy őrtorony, mely 4 emeletből áll. A kápolna mögött, kis köz által elválasztva, áll a lovagterem, a hirtelen leeső szikla tetején. Belső falán kettős karzat futott körül; északi oldalán loggia volt. A hajdani falfestményeknek még csak nyoma sincs már. Minden a legnagyobb pusztulás bélyegét hordja magán.

Szepesvárnak 135 helyisége volt.

A szinvonal különbsége a legalsó vár kapuja s a fellegvár között 104 m.

A várudvarok nagysága:

Első udvar	284	m.	hosszu,	87	m.	széles.
Második udvar	101	«	«	50	«	«
Harmadik udvar	40	«	«	10	«	«
Negyedik udvar	112	«	«	50	«	«

Szepesvár építészeti stilusáról némileg lehet következtetni. A keleti kis küludvarhoz vezető gótstilü kapu és a gótikus kápolna a XV. századból valók. A fellegvár a XVII. századbeli keleti oromzata renaissance stilusban épült.

A várnak legrégibb része a fellegvár. Ismételt későbbi át- és hozzáépités által az eredeti stilus odaveszett.

Szepes-vár alaprajza.

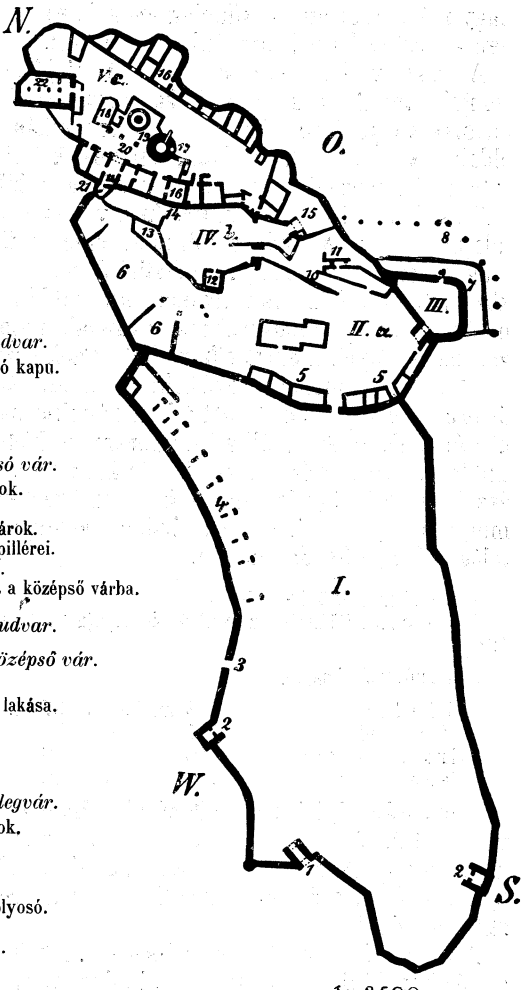

I. Alsó udvar.

1. Alsó felvonó kapu.
2. Bástyák.
3. Ajtó.
4. Istállók.

II. a) *Alsó vár.*

5. Lakosztályok.
6. Raktárak.
7. Száraz várárok.
8. Az elővéd pillérei.
9. Felső kapu.
10. Meredek út a középső várba.

III. Küludvar.

IV. b) *Középső vár.*

11. Elővéd.
12. A várnagy lakása.
13. Ló-malom.
14. Börtön.
15. Elővéd.

V. c) *Fellegvár.*

16. Lakosztályok.
17. Vártorony.
18. Kápolna.
19. Vizfogó.
20. Oszlopos folyosó.
21. Mentsvár.
22. Lovagterem.

Szepesvár története.

Szepes-vár eredetileg végvár gyanánt szolgált. Valószinüleg már a XI. század végén, vagy a XII. század elején épült. Okiratilag kimutatható, hogy 1120-ban már fennállt s első várgrófja Borisz herczeg, II. István király mostoha testvére volt. A várat 6 századon át (1710-ig) végvárul használták. — Falai alatt sok csatát vívtak. IV. László király több hónapon át lakta (1288). Venczel cseh király a várat elfoglalta, de Róbert Károly elüzte (XIV. század eleje). A huszita háborukban Giskra a várat 1443-ban elfoglalta s a Szepességet innen sarczolta, mig Hunyadi László el nem üzte (1453). Zápolya János itt született (1487); a közte és Ferdinánd közt folyó háborukban a vár az ő kezén volt, és csak később jutott Ferdinánd birtokába. A vallási háboruk alatt sikertelenül ostromolta Bocskay, Bethlen és Thököly; csak II. Rákóczi Ferencz ejtette birtokába (1703). Utóbb (1710) megadás folytán a császáriak hatalmába jutott. Azóta csend uralkodott.

A vár három hatalmas nemesi család tulajdona volt: a Zápolyáé (1465—1528), a Thurzóé (1528—1636) és a Csákyaké 1638-tól a mai napig. Csáky István a várat, a körüllevő számos faluval együtt 85,000 frtért vette meg. 1780-ban a várat tüzvész pusztitotta el s azóta lassankint teljesen romba dőlt.

A Drevenyik és Hotkócz (Szepes-Ujvár).

A Vár-hegygyel nyereg által összekötve emelkedik közvetlenül Szepes-váralja mellett a *Drevenyik* 612 m., többnyire kopár, diluviális édesvizi mészből összetett mészplateau, mely különösen a Hotkóczi oldalon érdekes sziklás részleteket mutat.

A Szepesvárra vezető utról jobbra letérünk s a szentképtől a Drevenyik magaslatát fél óra alatt érjük el.

A délnyugati meredek lejtőn, a Ribniesek nevü erdészlakkal szemben van a szepesváraljai *Jéglyuk* (Szepesváraljától $^3/_4$ óra gyalog). A barlangnak 80 m. hosszu főhasadékában (több mellékhasadékkal) helyenkint jég-, valamint némi cseppkőképződmény látható. Itt, valamint a Drevenyik más helyén is őskori tárgyakat találtak (kovakőfejsze, agyagedények, kulturrétegek).

Szép kilátás nyilik kelet felé a Branyiszkó-hegységre. Közvetlenül a Drevenyik alatt fekszik park közepén Hotkócz (Szepes-Ujvár), hol gróf Csáky-féle kas-

tély van. A parkban gróf Csáky Kálmán mauzoleuma látható. A kastélyban nevezetes reliquiák őriztetnek, azok között Szepesvár festménye az 1780. évi tűzvész előtti időből.

Hotkócztól jobbra Zsegra és más helységek, köztük bal felé pedig *Mindszent* (Biakovec), gróf Csáky Albin nyári lakhelye, tiszta gót izlésben épült templommal (1402) és régibb kápolnával román stilusban.

A Zsegrai templom.

A Branyiszkó-hegység tövében a Drevenyik mögött Szepes-Váraljától jőve, fekszik Zsegra kis helység, távolról látható templomával, a mely 600 éves falfestményeiről hires.

Szepes-Váralja—Hotkócz—Zsegra 5·8 km. jó fél óra kocsin; egy óra gyalog a Drevenyikon át.

Szepes-Olaszi—Zsegra 4 km. fél óra kocsin; egy óra gyalog.

Hotkócz—Zsegra ½ óra gyalog.

Fallal köritett temploma a legrégibbek egyike a Szepességen; 1247-ben gróf Zygra János épitette, a ki a templom alatti kriptában van eltemetve. A templom román stilusban épült, átépitkezésekkel átmeneti stilusban; a falusi templom legegyszerübb typusát mutatja: hosszukás négyszögü megosztatlan hajót, egyenes vonalban záruló aránylag nagy sanctuariumot és a nyugati oldalon tömör tornyot. A hatszáz éves falképekről a hetvenes években az elboritó vakolatréteget szedték le.

A falfestmények a következők:

A déli kapuzat fölött Krisztus a kereszten, Máriával és János apostollal. Az északi oldalon, a főbejárattal szemben Mária menybemenetele és koronázása. Alatta az egész fal felületét elfoglalja, a *László-kép:* Öt részlet a eserhalmi csatából, melyben Szt. László a kunokat legyőzte s elrabolt magyar leányt megszabaditott. Felirás mutatja, hogy a képet 1638-ban renoválták. A keskeny két oldalfalon, a hajó és a sanctuarium között, Szt. István és szt. László király képei életnagyságban láthatók.

A sanctuariumban: a tizenkét apostol a sekrestye fölött; továbbá a Megváltó kinszenvedései néhány miniatur-képben.

A falfestmények régi koráról tanuskodik a többi közt az, hogy Krisztust tüskekorona nélkül ábrázolják, mint az a XIV. század előtt divott. Ennélfogva azt hiszik, hogy ezek a festmények a XIII. század második feléből valók. A történetileg hires festmények már várják a renoválást.

Érdekes a mészkőből faragott román stilusu keresztelő medencze is, a mely oly régi, mint maga a templom. A Zsegra-család czimerét (Szarvastehén ?) több helyütt látni a templomban.

Szepes-Váralja állomástól 3 km. a szepesi káptalantól $2^1/_2$ km. távol fekszik a két kis fürdőhely *Baldócz* és *Sivabrada;* az előbbinek (35 szoba) néhány vasasforrása van; az utóbbinak forrása kéntartalmu (10 szoba). Sivabrada-fürdő közvetlenül a Lőcsei ut mentén fekszik.

A Branyiszkó-hegység.

A Branyiszkó-hegylánczolatában történelmileg nevezetes hely a Branyiszkó-szoros; több pontja kecsegtet szép kilátással.

A *Branyiszkó-szoros* 750 m. Szepesváraljától kocsin $1^1/_2$ óra alatt érhető el. Útközben megragadó szép kilátás nyílik Szepesmegyére. Fönt a hegyen emlékkő örökíti meg a Branyiszkói csata emlékét, a midőn 1848. február 5-kén a honvédek a hegyet megrohanva a császáriakat elűzték.

A hegyláncz három legmagasabb csúcs megmászása nem nehéz és a kilátás miatt ajánlható.

A *Viszoka-hola* 1162 m. és a szomszédos *Szmrekavicza* 1193 m. megmászása fél napot igényel. Kiránduló pont Szepesváralja. A Branyiszkó-szorosig $1^1/_2$ óra alatt jó kocsiúton mehetünk. A szorostól erdei útra a Viszoka-hola egy óra alatt és a Szmrekovicza további $^3/_4$ óra alatt érhető el.

A **Slubicza** 1131 m. megmászása szintén félnapot igényel. Kiránduló pont Szepes-Olaszi. Több út vezet fel.

a) *Dubrava* községen át legkényelmesebb az út (1—

1½ óra), mivel innen a hegy gerinczig szekérrel lehet feljutni és csak rövid ideig kell gyalogolni.

b) **Vojkóczon át** (2 óra gyalog).

A krompachi utat átlépve, a Vojkóczra vezető utat követjük s egy óra alatt a kis helységbe érünk. Innen a hegységen át mezei ut vezet, melyet követve, a hegygerinczen (½ óra) balra fordulunk s a gerinczen haladva, további ½ óra alatt a Slubicára hágunk.

c) **Szlatvinon át** (1½—2 óra gyalog).

Szepes-Olaszból egyenes szekérut vezet Szlatvin kis fürdőbe (½ óra) 479 m., melynek savanyuvize van. A fürdőház egyszerü; a korcsma igénytelen, de tiszta. Az átmeneti stilusban épitett templom a Szepesség legrégibb templomai közé tartozik. A Slubicára való felmenetel rendkivül meredek; többnyire vizmosások mellett kell felhágnunk s az utat magunknak keresnünk (1 óra).

A Slubica csúcsa nagy hegyi rét (közelben semmi forrás); az erdőöv 1000 m.-ig felnyúlik. Kőzete csillámos pala.

A kilátás: Áttekintjük az egész Szepességet a Poprád völgye és a Magura kivételével. Délkeletnek látjuk a Csernahora hegylánczát, északkeletnek a Branyiszkószorost és a hegylánczból legmagasabb csúcsát, a Szmrekovicát (1193 m.).

Délkelet és dél felé látjuk továbbá a Hernád-völgyszorost Margitfalunál s a Phönix-huta mellett, valamint a Gölniczvölgy két oldali hegylánczait. Előttünk terül el a Hernádvölgy, Krompach, Istvánhuta, Kluknó, Richnó, Hrisócz és Kolinócz helységekkel; Krompach mögött a Szlovinkai-völgy egész hosszában a Krompachi Skala, a Thurzóhegy, (Klippberg) Ostri vrch, Hollófej hegyekkel s a hegynyereg Svedlér felé; háttérben a szomolnoki-hegy, a Trohanka-hegylánczból s a kettős csúcsú Rablókő és Kloptana. Ezekhez csatlakozik egész sora a Szepes-gömöri érczhegység csúcsainak a Királyhegyig és a Királykőig.

Előttünk, nyugat felé, kiválik a kopár sziklás Drevenyik a Szepes-

várral; Szepes-Váralja városa el van födve, holott a szepesi káptalan tisztán kivehető.

A Branyiszkó-hegylánez tövét koszoruszerüleg körülvesz számos helység, köztük Zsegra a hires templomával, Hotkócz a négyszegletü parkban, odább Mindszent. Jobbra, északnyugat felé a kép keretét a Lőcse-lublói erdőshegység képezi.

Balra, délnyugat felé látjuk Szepes-Olaszit, Wellbachot, odább Iglót és Lőcsét s egyéb helységeket, mig a háttérben a fenséges Magas-Tátra emelkedik.

Északkeletnek fordulva, lenézünk Sárosmegyére; messze távolból az Eperjes-kassai Trachyt-hegylánez nehány kúpja tünik fel.

A lejövetel Vojkóczon, vagy egyenesen Szlatvinon át ($^1/_2$ óra) történik Szepes-Olasziba (1—$1^1/_2$ óra).